

[Poul Hartling.]

Jeg mener, at princippet er forkert, og at regeringen har begivet sig ind på en vej, som den aldrig vil kunne gå til ende, og dermed er det klart, at den skulle holde sig fra den.

Det er dansk politik at tage afstand fra undertrykkelse, fra racisme, fra apartheid. Det har vi gjort i FN, det har vi gjort andre steder. Det skal vi blive ved med. Det er dansk politik at hjælpe flygtninge, hvor vi kan. Det har vi gjort, det skal vi blive ved med. Men det er et forkert princip at yde statspenge bag om andre regerings ryg, således at det bliver til direkte indblanding. Det ville den danske regering ikke finde sig i. Det vil andre lande heller ikke.

Udenrigsministeren har da også med flid hængt lodder på sin beslutning; han ved endnu ikke, hvor han vil bruge de 5 mill. kr. Han siger, at det skal ikke være kontanter, men varer. Det skal kun ske til bevægelser, der er anerkendt af OAU. Allerede det kan nu blive svært nok at finde ud af. Det kunne i øvrigt se ud, som om udenrigsministeren i virkeligheden ikke rigtig ved, hvem eller hvor eller hvordan han vil hjælpe. Jeg spørger: hvilke undersøgelser er der foretaget? Hvilke foretagender skal de 5 mill. kr. bruges til? Det hele virker løst og tilfældigt. Men det hænger jo sammen med, at det afgørende for udenrigsministeren har været at hejse denne fane. Jeg lagde mærke til, at den ærede socialdemokratiske ordfører sagde, at der var nøje forberedte foranstaltninger. Hvad mente han egentlig med det? Må vi ikke godt få en redegørelse for, hvad det er for nogle nøje forberedelser, som er sket? Hvad er det for nogle nøje definerede foranstaltninger, der her er tale om?

Men når alt er sagt, så bliver der tilbage, at det er et urigtigt princip. I dansk udviklingsbistand har det hele tiden været en klar linje, at den danske regering kun hjælper på de pågældende regerings opfordring og i samarbejde med dem. Den linje vil Danida fastholde. Formanden for rådet gentog det klart i mødet forleden dag. Vi kommer ikke som formyndere, vi kommer ikke som nykolonisateurer. Vi vil ikke kunne beskyldes for indblanding i andre landes forhold. Sådan må forholdet være mellem stater. Sådan må linjen være i en holdbar udenrigspolitik.

Lad mig til sidst gøre et par bemærkninger direkte til udenrigsministerens redegørelse. Denne redegørelse indeholder intet om UNCTAD. Det tredje store møde i Chile, som netop finder sted nu, var det ellers interessant nok at få en belysning af. Men jeg ved jo nok, at det hører hjemme under en anden minister, som ikke engang kommer til stede under denne debat, fordi han er bortrejst. (*Udenrigsministeren* (K. B. Andersen): Ja, han er i Chile til mødet!). Ja, det siger jeg også. Også i den forrige regerings tid var det parlamentariske ansvar for udenrigsministeriet delt på mere end én minister. Det blev dog tydeligt fastholdt, at det var ét ministerium. Det er det også nu, siges det. Men når hele den udenrigsøkonomiske side henlægges under en anden minister, så kan man frygte, at det fører til en virkelig deling. Det anser jeg for uheldigt, og jeg vil advare imod det. Ikke blot for traditionens eller for embedsmændenes skyld — ikke fordi man skal undervurdere betydningen af en fast tradition eller en alsidig og vel samarbejdende embedsstab — men i nok så høj grad for arbejdets skyld. Når den højtærede udenrigsminister aflægger besøg i andre lande, er det uheldigt og ikke fremmende for arbejdet, at han på grund af den hjemlige fordeling af arbejdet mellem regeringens medlemmer ikke kan forhandle også om handelsspørgsmål og økonomiske spørgsmål.

Udenrigsministerens bemærkninger om nødvendigheden af at styrke udenrigsministeriet med henblik på de mange opgaver, der trænger sig på, kan jeg ud fra, skal vi sige, forholdsvis friske erfaringer tilslutte mig. Der er muligvis brug for nogle omlægginger, men i almindelighed må man sige, også når man sammenligner med andre lande her i nærheden, at udenrigsministeriets stab med et forholdsvis beskedent personale yder et stort og fremragende arbejde.

Det vesteuropæiske samarbejde, som vi nu går ind i, om det går efter mine forhåbninger, vil også tvinge Danmark til at tage medansvar og tænke i større baner. I den sammenhæng er en dygtig udenrigsministeriel stab nødvendig.

Må jeg sige om dagsordensforslaget ud over den bemærkning, jeg allerede har gjort, at når nu denne roman af en dagsorden er omdelt, vil vi tage os tid til at studere den,